

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet
sexualitet, samtycke och relationer vid
Söderslättsgymnasiet i Trelleborgs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Söderslättsgymnasiet. Granskningen genomfördes under vårterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 18 juni 2024, dnr 2023:8101.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Söderslättsgymnasiet senast den 10 januari 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Trelleborgs kommun har inkommit med en sådan redovisning den 14 januari 2025, efter godkänt uppskov.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: säkerställ att kunskapsområdet är ett återkommande inslag under alla gymnasieår samt bredda och fördjupa undervisningen genom ämnesintegrering eller med hjälp av extern kompetens

Trelleborgs kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 2: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck

Trelleborgs kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 3: utveckla undervisningen om hur normer begränsar och påverkar människor i syfte att öka elevernas förståelse för egna och andras rättigheter

Trelleborgs kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 4: gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

Trelleborgs kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Utvecklingsområde 1

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- säkerställ att kunskapsområdet är ett återkommande inslag under alla gymnasieår samt bredda och fördjupa undervisningen genom ämnesintegrering eller med hjälp av extern kompetens

Av huvudmannens redovisning framgår att skolledningen startat upp likabehandlingsgrupper med lärare, elever och representanter från elevhälsan på gymnasietts båda enheter. Likabehandlingsgrupperna har i uppdrag att identifiera verksamhets specifika brister kopplat till skolans likabehandlings- och värdegrundsarbete samt i skolans undervisning i frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Grupperna ska undersöka vad det är eleverna saknar och vill diskutera eller veta mer om, bland annat genom skolans egna enkäter som omformats till att inkludera frågor om kunskapsområdet och vilka förbättringar eleverna vill se. Parallellt med detta ska skolledningen inventera behovet av kompetensutveckling bland personalen i samband med medarbetarsamtalen. Som ytterligare underlag för likabehandlingsgruppernas arbete har frågan lyfts i skolans fokusgrupper bestående av elevrepresentanter från olika program samt med skolans elevskyddsombud. Därefter ska likabehandlingsgrupperna dels ta fram en likabehandlingsplan utifrån de behov som finns på skolans respektive enheter, dels ta fram förslag på material som kan utgöra ett stöd för lärarna och säkerställa en likvärdig undervisning inom kunskapsområdet.

Ytterligare åtgärder som planeras är att ta fram ett årshjul inom verksamheten för hur kunskapsområdet ska hanteras och sedan låta samtliga arbetslag ta fram en plan för hur detta konkret ska omsättas i undervisningen på deras program. Detta ökar möjligheten för att de kompetenshöjande utbildningarna som erbjuds av elevhälsan fortsätter att diskuteras inom den ordinarie undervisningen. Skolledningen ser vidare att de lärare som har ett engagemang och bredare kompetens inom kunskapsområdet ska få spela en större roll i det kollegiala lärandet.

Huvudmannen bedömer att skolledningens, arbetslagens och likabehandlingsgruppens arbete på sikt kommer stärka huvudmannens förmåga att bedriva en likvärdig undervisning inom kunskapsområdet inom samtliga program och årskurser på Söderslättsgymnasiet. Detta kommer följas upp exempelvis genom skolledningens medarbetarsamtal och klassrumsobservationer, genom arbetslagens planeringar och elevernas enkätsvar. Utifrån detta underlag kan huvudmannen sedan vidta ytterligare riktade eller generella insatser och åtgärder.

Utvecklingsområde 2

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck

Av huvudmannens redovisning framgår att likabehandlingsgruppernas arbete även är tänkt att förstärka elevernas möjligheter att i undervisningen få granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck. Skolans kuratorer arbetar redan med föreläsningar om våld i nära relationer med koppling till hedersrelaterat våld, samtyckeslagen och normer om sex kopplat till pornografi, och de planerar för ökad samverkan med skolans lärare för att frågorna även ska behandlas inom den ordinarie undervisningen. För att lärare ska känna sig bekväma att hantera känsliga och komplexa frågor inom ramen för kunskapsområdet bedömer huvudmannen att det krävs stödstrukturer i form av kollegialt lärande, den gemensamma planeringen i arbetslagen och möjligheten att ta hjälp från exempelvis elevhälsan.

Huvudmannens bedömning är att likabehandlingsgruppens arbete framöver kommer att ge eleverna återkommande tillfällen att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck och öka

likvärdigheten i undervisningen om samtycke. Huvudmannen uppger att viktiga framgångsfaktorer i detta blir att insatser anpassas individuellt för lärare i syfte att stärka dem i hanteringen av frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer, samt att samverkan mellan kuratorer och den pedagogiska personalen utvecklas kring dessa frågor.

Utvecklingsområde 3

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- utveckla undervisningen om hur normer begränsar och påverkar människor i syfte att öka elevernas förståelse för egna och andras rättigheter

Av huvudmannens redovisning framgår att kartläggningen av lärarnas kompetenser genom medarbetarsamtalen även omfattar vilket stöd de anser sig behöva för att agera som goda samtalsledare och kunna bemöta värderingar och uttryck som strider mot skolans värdegrund i klassrummet. Skolledningen har även inlett ett arbete med att se över hur elevhälsans kompetenser kan utnyttjas bredare, dels genom punktinsatser i klasser alternativt på program där problem kopplade till värderingar, normer, negativ jargong och intoleranta uttryck identifierats, dels genom att integrera elevhälsan mer i den ordinarie undervisningen.

Huvudmannens bedömning är att skolledningens, arbetslagens och likabehandlingsgruppernas arbete framöver kommer att stärka likvärdigheten i undervisningen och ge läraren en tydlig roll som aktiv samtalsledare för att nyansera, utmana och argumentera kring normer i samhället. Huvudmannen uppger att skolan också med stöd i en väl förankrad likabehandlingsplan och värdegrund kan samverka med andra relevanta aktörer i detta, exempelvis genom att motverka och förebygga intolerans och diskriminering på de arbetsplatser där eleverna gör sitt arbetsplatsförlagda lärande, apl. Det kan handla om att tydliggöra vad skolans värdegrund är och vad som förväntas av arbetsplatsens handledare och medarbetare, men även vilka beteenden som förväntas av eleven under apl.

Utvecklingsområde 4

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

Av huvudmannens redovisning framgår att elevernas delaktighet i utformningen av undervisningen om kunskapsområdet kommer att öka genom elevrepresentation i tidigare nämnda likabehandlingsgrupper som ska se över elevers och lärares behov för att sedan identifiera fokusområden och ta fram material. Även de fokusgrupper som idag finns på skolan med representanter från alla program kommer att diskutera kunskapsområdet och vilka utvecklingsbehov de ser i undervisningen. Utöver detta ges också samtliga elever möjlighet till inflytande genom skolans egna enkäter där skolledningen kan fånga upp de svar som inkommer kring skolans arbete med sexualitet, samtycke och relationer.

Huvudmannens bedömning är att skolledningens, arbetslagens, likabehandlingsgruppernas och elevforumens arbete kommer att stärka elevernas inflytande över undervisningens utformning och innehåll inom kunskapsområdet och öka likvärdigheten mellan programmen.

På Skolinspektionens vägnar

Ewa Mölleryd
Beslutsfattare

Maria Hermansson
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Gymnasieskolans arbete med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-utredningarna/utredning-2018-2019/gymnasieskolans-arbete-med-kunskapsområdet-sexualitet-samtycke-och-relationer)

Författningsstöd

Bedömningsområde Återkommande och aktuell undervisning

Författningsstöd

16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen [2010:2039].

Lgy 11, avsnitt 2.6, *Rektorns ansvar*.

Bedömningsområde Ämnesintegrerad och fördjupande undervisning inom gymnasiegemensamma ämnen

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Riktlinjer*.

Bedömningsområde Kritiskt förhållningssätt och förmåga att fatta egna beslut

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Gymnasieskolans uppdrag*.

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål*.

Bedömningsområde Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Författningsstöd

1 kap. 5 § skollagen.

Proposition 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, s. 634.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.*

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Bemötande och insatser som hävdar de värden som läroplanen anger

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet.*

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Elevdelaktighet

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.3, *Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.*